

MØTEREFERAT

Dato: 30.05. 2011

Rovviltnemnda i region 3/Oppland

Møtetype

Avdeling

Møtet innkalt av	Sekretariatet v/Fylkesmannen	Referent	Sidsel Røhnebæk
Møtedato	27. mai 2011	Møtetid	09.30 – 13.30
Møtested	Statens hus, Lillehammer	Møteleder	Reidun Gravdahl
Deltakere	Medlemmer i rovviltnemnda: Reidun Gravdahl, Anne Marie Bagstad Jøranli, Ivar Odnes og Olaf Nils Diserud Fylkesmannen: Sigurd Tremoen, Jørn Karlsen, Harald Klæbo, Lars Bjørke og Sidsel Røhnebæk		
Ikke tilstede	Sigmund Hagen		
Kopi	Kristin Hille Valla og Anders Prestegarden		

Før ordinært møte var det telefonmøte med rovviltnemnda i region 1 med leder Norvall Nøringset, Magnar Lussand og Jenny Følling. Tema var revidering av forvaltningsplanen til region 3 og konsekvenser ved evt. ny sonering. Høringsfrist er 7.juni. Nemnda i region 1 tok opp de utfordringene region 1 har med at en har stadig jerv som gjør skade på besetninger i indre Sogn. Begge nemndene var enige om å ha et fellesmøte, også med region 2 og 6, om forvaltning av jerv i løpet av året.

Saksliste:

19/11 Godkjenning av innkalling og saksliste

Innkalling godkjent og saksliste godkjent.

20/11 Godkjenning av referat fra møte 11. mars 2011

Referat godkjent.

21/11 Diverse orienteringer

1. Orientering fra SNO v/Esben Bø

- Statens naturoppsyn har nylig gitt ut en håndbok for dokumentasjon av rovviltskade på husdyr og tamrein, og et eksemplar ble delt ut til alle medlemmene i rovviltnemnda.
- SNO har nå 19 rovviltkontakter fordelt på 4 regioner. Region Toten/Land/Hadeland har utvidet staben med en nyansatt, Jon Petter Bergsrud, Gran.
- SNO har ansvar for bestandsregistrering av gaupe. I løpet av vinteren har SNO fått 37 meldinger om familiegrupper, hvor 27 ble dokumentert. Samarbeidet med Oppland JFF blir stadig bedre. Antall familiegrupper av gaupe i Oppland før 1.februar 2011 er av ROVDATA beregnet til minimum 4,5 familiegrupper fordelt med 2 i Valdres, 1 øst for Randsfjorden, 1 vest for Randsfjorden og ½ i Jevnaker (ei gruppe deles med Buskerud).
- SNO har ansvar for bestandsregistrering av jerv. Som tidligere har det deltatt ca 25 personer i registreringsarbeidet. I vinter og vår har det vært en vanskelig oppgave pga vær- og føreforholdene. Det har derfor ikke lyktes å spore ut alle tispesporene. To ynglingene , i Skjåk/Mysubytta og i Gausdal/Langsua, er dokumentert. Det er videre to lokaliteter som skal følges opp på barmark før endelig status blir satt. Dette er

Dovre/Haverdalen og Lesja/Dalsida vest (trolig tidligere Møre- og Romsdal) Det er gjennomført to forsøk på hiuttak, uten at det lyktes. Det ble redegjort for forsøkene i detalj. Det er nå 18 kjente hilokaliteter i Oppland som har vært i bruk de siste 20 åra, og disse følges opp rutinemessig hvert år..

- Alle de 57 innsamlete bjørnemøkk/hårprøver fra 2010 er DNA-analysert og viser at 10 ulike bjørner har vært i Oppland siste år, av dette er en ny og de øvrige 9 kjente individer fra tidligere. OP1, OP2, OP3, OP6 (ny), HE39, HE88, HE89, ST3, ST10, ST11. ST3 vært i Sogn, HE 89 har trolig hatt hi i Fåbergkjølen. Det har vært mye bjørn i Oppland i vår, mange observasjoner og forholdsvis mange skadetilfeller så tidlig, og det er per dato samlet inn nær 20 DNA-prøver fra bjørn. I 2010 har 7 av bjørnene vært på vandring gjennom Øyer og Ringeby (Kart v/Harald) i deler av barmarksesongen. Det tyder på at disse kommunene med Gausdal er spesielt utsatte mht. skader på bufe.
- Kvotejakt på gaupe 1.februar til 31.mars. 8 dyr ble felt i perioden 1.-6. februar, 3 i Gausdal, 2 i Øyer, 2 på Hadeland og 1 i Vang, deretter ble 3 gauper felt 19.mars, 2 i Sel/Heidal og 1 i Nord-Fron. En gaupe med skabb er funnet død i Brandbu.
- En ulv er påkjørt av tog ved Hunderfossen, men forsvant fra stedet. SNO utførte et kort ettersøk av ulven, uten resultat.
- SNO har i 2011 lagt inn 110 observasjoner i rovviltbasen, herav 35 skader hvor 8 er fra bjørn og 2 fra kongeørn

2. Status økonomi/FKT

Alle søknader er behandlet og midler fordelt. Kr 750 000 er avsatt til akutte tiltak og kr. 650 000 til skadefellingsforsøk.

Tiltak kommuner/beitelag/reinlag:	Beløp kr	Sum kr
Ekstraordinært tilsyn	270 000	
Ekstraordinært tilsyn og bruk av kadaverhund	1 300 000	
Kurs lokalt arrangert; skolering tilsynspersoner, bruk av hund, GPS	90 000	
Planlagt tidlig nedsanking	200 000	
Beredskapsarealer	70 000	
Infoarbeid	15 000	
<i>Sum kommuner/beitelag</i>		1 945 000
Prosjekter:		
Radiobjelleprosjektet	520 000	
Kadaverhundkurs og etablering av ekvipasjer	100 000	
Prosjekt for effektivisering av skadefelling	300 000	
Beitebruksprosjektet i Oppland	310 000	
<i>Sum prosjekter</i>		1 230 000
Andre tiltak:		
Gaupa Østafjells	140 000	
Gaupesporing v/NJFF-Oppland	140 000	
Forskning/utvikling	100 000	
Seminar	22 000	
Kurs for lisensjegere bjørn	23 000	
Skadefelling	650 000	
Akutte tiltak	750 000	
<i>Sum andre tiltak</i>		1 825 000
SUM		5 000 000

3. Innkomne brev

Korrespondanse rovviltneemnda region 3/Oppland fra 11.03. 2011 til 27.05. 2011

Dato	Fra	Til	Tema
10.03.2011	DN	Fåberg vestsida beitelag	Avslag på søknad om felling av bjørn på vårsnø
10.03.2011	DN	Rovviltnemndene	Planleggingsrammer rovilt nemndene 2011
24.03. 2011	DN	MD	Klage på vedtak om tilleggskvote på gaupe i region 3 2011 – faglig tilråding
31.03. 2011	Rovviltnemnda i region 3	DN	Tilråding om ekstraordinært uttak av jerv i region 3/Oppland
13.04. 2011	DN	Rovviltnemnda m.fl	Vedtak om uttak av jerv i region 3
15.04 2011	Rovviltnemnda i region 3	Adresseliste	Revidert forvaltningsplan for rovvilt i region 3 legges ut til offentlig høring
18.04. 2011	DN	Rovviltnemnda m.fl	Avslag på søknad om uttak av bjørn i Oppland fylke
05.05. 2011	DN	Rovviltnemnda m.fl.	Avslag om uttak av jerv Liafjellet/Finndalen
10.05. 2011	MD	Naturvernforbundet i Oppland	Avgjørelse av klage på vedtak om betingete fellingstillatelser på jerv og ulv i region 3 i 2010
10.05. 2011	Luster og Stryn kommune	Fylkesmannen i Oppland	Revisjon av forvaltningsplanen for rovvilt i region 3, konsekvensar for nabokommunane i vest
18.05. 2011	Rovviltnemnda i region 1	adresseliste	Innkalling til møte i rovilt nemnda region 1 31.05. 2011, Bergen
23.05. 2011	Friluftsliv for alle	adresseliste	Den norske festivalen for natur og villmarksliv, Raufoss 26.-27.aug 2011
26.05. 2011	Oppland Bondelag, Oppland Bonde- og småbrukerlag og Oppland Sau og Geit	Rovviltnemnda i Oppland	Bjørnesituasjonen i Oppland fylke

Nemnda bemerker at brev fra Miljøverndepartementet av 10.mai 2011 gjaldt klage sendt 20.juli 2010 fra Naturvernforbundet angående vedtak i nemnda av 2.juli 2010. Nemnda diskuterte brev fra faglagene av 26.05 2011 om bjørnesituasjonen i Oppland. Nemnda vil sende brev til Direktoratet for naturforvaltning og be DN mer aktivt bruke SNO direkte ved skadefellingsforsøk og at fellingsforsøk må vare lengre. Kopi skal sendes MD, LMD og stortingspolitikere fra Oppland.

4. Informasjonsbrosjyre

Fylkesmannen og SNO samarbeider om en informasjonsbrosjyre om rovvilt for beitesesongen 2011. 2002 er siste år en fellesbrosjyre ble laget, og de siste år har SNO sendt ut eget informasjonsskriv med blant annet oversikt over alle rovviltkontakter i fylket og prosedyre ved spor- og synsobservasjoner av rovvilt og ved kadaverfunn.

Ny brosjyre skal sendes til alle saueiere og tamreinlag i Oppland, kommunene i Oppland, SNO og rovviltkontakter, fjellstyrene i Oppland, landbrukets faglag i Oppland, Naturvernforbundet, NJFF-Oppland og Mattilsynet m.fl. I brosjyra blir det blant annet kort omtale av igangsatte prosjekter, og en liste over kadaverhundekvipasjer som kan kontaktes ved behov.

5. Miljøvernminister Erik Solheims besøk i Øyer 6.mai 2011

Besøket oppsummeres som vellykket. Vedlagt innspill som kom fram under besøket:

Innspill som kom fram under statsråd Erik Solheims besøk i Oppland 6. mai 2011:

Her er som etterspurt oversikt over ønska tiltak og/ell endringer framsatt av saueneierne/kommunen den 6. mai. Fylkesmannen gjengir innspillene uten vurdering fra vår side (bortsett fra siste punkt).

- Det bør tillates uttak av bjørn på vårsnø, da flere bjørner i Oppland overvintrer og har mer eller mindre fast tilhold i fylket. Det ble vist til at uttak av hannbjørner så langt fra "binnefronten" har minimalt å si for reproduksjon/yngheraten hos bjørn.

- Lisensfellingsperioden på bjørn bør forlenges, til for eksempel 1. november (2 uker). Dette vil gi økte muligheter for uttak da man har større sjanse for jakt på sporsnø.

- Økt kompetanse på skadefelling på bjørn. Det er vanskelig jakt som stiller krav til godt hundemateriale.

- Ønskelig med mer direkte bistand fra Statens naturoppsyns rovviltjegere.

- Ønskelig at Fylkesmannens myndighet til å iverksette fellingstillatelser starter tidligere på sesongen enn 1. juni som er tilfelle i dag.

- Erstatning. Det ble vist til et tilfelle hvor en bruker la ned store ressurser på tilsyn pga rovvilt i beiteområdet. Denne brukeren hadde ikke tap, og fikk derfor ikke kompensert for sitt merarbeid i beitetida. Det var ønske om at slike tilfeller ble fanget opp av systemet slik at det ble dekket økonomisk.

Problemer med fellingsområdenes avgrensing, og at de ikke går over fylkesgrensene.

Kommentar fra Fylkesmannen i Oppland; vi opplever at dette er et lite problem – vi kan la fellingsområdet gå inn i nabofylker etter rask henvendelse til Fylkesmannen der, og har slike konkrete tilfeller. Vi justerer også avgrensingen av fellingsområdet raskt, dersom det tyder på at skadegjørere har flyttet seg fra opprinnelig avgrenset område.

Vedtak: Brev og orienteringer til etterretning.

Nemnda vil sende brev til Direktoratet for naturforvaltning og be DN mer aktivt bruke SNO direkte ved skadefellingsforsøk og at fellingsforsøk må vare lengre og i større områder. Kopi skal sendes MD, LMD og stortingspolitikere fra Oppland.

22/11 Orientering om forvaltningsplanen

Reidun Gravdahl orienterte. 4 informasjonsmøter ble gjennomført i slutten av mars med god oppslutning. Høringsfristen er satt til 7.juni 2011, og nemnda vil drøfte høringsuttalelsene i møtet 27.juni. Fylkesmannen bør komme med tilrådning av revidert forvaltningsplan til møtet 26.august. Revidert forvaltningsplan skal sendes DN for merknader før nemnda kan gjøre endelig vedtak.

23/11 Kvoter for betinget skadefelling 1.juni 2011 -15.februar 2012

Harald Klæbo orienterte og viste til saksframlegg med følgende oppsummering og tilrådning fra Fylkesmannen:

Jerv, gaupe, bjørn og ulv

Ut fra bestandssituasjonen i region 3 har nemnda myndighet til å fatte kvote for betingede fellingstillatelser for både jerv, gaupe, bjørn og ulv. En er nå tett på bestandsmålet for både jerv og gaupe.

For *jerv* er det fortsatt indikasjoner på at bestanden er svak/usikker i forhold til bestandsmålsettingen. Ut fra dette og forventa behov for å iverksette fellingstillatelser, tilrår vi at skadefellingskvoten settes til 2 dyr for 2011/12 (3 dyr i 2008, 2 i 2009, 2 i 2010).

For *gaupe* virker bestandsforholdene mer stabile, og sammen med behov for å kunne iverksette fellingstillatelser tilrår vi en kvote på 2 dyr (som i 2010).

Ut fra kjent aktivitet av *bjørn* hittil i 2011 og erfaringer fra de senere års skadeutvikling/fellingstillatelser, mener vi det vil være riktig å ha en kvote på 3 dyr (4 dyr i fjor) for å kunne håndtere forventa skadesituasjoner.

For *ulv* kan vi som i fjor påregne streifdyraktivitet med bakgrunn i bestandsforhold på både norsk og svensk side. Samlet sett har ikke den skandinaviske ulvebestanden vært sterkere i nyere tid en nå. Vi må kunne forvente en økt utvandring fra sentrale områder i Sverige. Med bakgrunn i situasjonene som oppstod i 2009 og 2010, tilrår vi en kvote på 4 dyr (som første vedtak i fjor).

Vurdering av miljøretslige prinsipper

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, som i slike vedtak som her. Sekretariatet legger

til grunn at dette forslaget til vedtak blant annet bygger på kunnskap om de aktuelle artene sin bestandssituasjon. Utgangspunktet for beslutninger som kan påvirke naturmangfoldet er at beslutningsgrunnlaget skal være best mulig, jf. naturmangfoldloven § 8. Vi viser i den forbindelse til beskrivelsen av bestandssituasjonen for rovviltartene i Norge og Oppland i dette saksframlegget, samt til beskrivelsen av det Nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt i kommentarene til rovviltforskriften § 3. Føre-var-prinsippet kommer til anvendelse i situasjoner hvor man ikke har slik tilstrekkelig kunnskap, jf. naturmangfoldloven § 9.

Ut fra ovennevnte (retningslinjer for iverksetting av fellingstillatelser, bestandssituasjonen ift nasjonale bestandsmål, tapssituasjonen og tidligere års erfaringer med fellingstillatelser) tilrår vi at rovviltnemnda i region 3 (Oppland) fatter følgende vedtak:

Forslag til vedtak

Ut fra retningslinjer for iverksetting av fellingstillatelser, bestandssituasjonen ift nasjonale bestandsmål, tapssituasjonen, og tidligere års erfaringer med fellingstillatelser (jf sekretariatets saksframlegg) fatter Rovviltnemnda i region 3 (Oppland) følgende kvote for betingede fellingstillatelser for perioden 1. juni 2011 - 15. februar 2012:

*2 betingede skadefellingstillatelser på jerv,
4 betingede skadefellingstillatelser på ulv,
3 betingede skadefellingstillatelser på bjørn og
2 betingede skadefellingstillatelser på gaupe.*

Nemnda kan til en hver tid trekke tilbake betingede fellingstillatelser, for eksempel hvis det blir registrert eller tatt mistanke om annen avgang i løpet av perioden, eller hvis kjønns- og alderssammensetningen blant skutte dyr er uheldig.

Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rovviltforskriften § 8, jf. §§ 1 og 3.

Rovviltnemndas behandling:

For gaupe og ulv var nemndas vedtak enstemmig som Fylkesmannens innstilling. For bjørn vedtok nemnda enstemmig 4 dyr etter forslag fra Reidun Gravdahl, mens Fylkesmannens innstilling var 3. Begrunnelsen er stor aktivitet av bjørn, med flere påviste skader flere steder i fylket i mai, samt god kjennskap til overvintrende bjørn i Oppland, jfr. orientering fra SNO og jfr. DNA-overvåkingen. For jerv vedtok nemnda en kvote på 2 dyr som innstilt fra Fylkesmannen. Vedtaket ble fattet med leders dobbeltstemme. Ivar Odnes og Olaf Nils Diserud ønsket økt kvote på jerv. Nemnda vil løpende vurdere skadefellingskvoten på jerv ut ifra ny kunnskap om bestanden og skader.

Vedtak:

Ut fra retningslinjer for iverksetting av fellingstillatelser, bestandssituasjonen ift nasjonale bestandsmål, tapssituasjonen, og tidligere års erfaringer med fellingstillatelser (jf sekretariatets saksframlegg) fatter Rovviltnemnda i region 3 (Oppland) følgende kvote for betingede fellingstillatelser for perioden 1. juni 2011 - 15. februar 2012:

*2 betingede skadefellingstillatelser på jerv,
4 betingede skadefellingstillatelser på ulv,
4 betingede skadefellingstillatelser på bjørn og
2 betingede skadefellingstillatelser på gaupe.*

Nemnda kan til en hver tid trekke tilbake betingede fellingstillatelser, for eksempel hvis det blir registrert eller tatt mistanke om annen avgang i løpet av perioden, eller hvis kjønns- og alderssammensetningen blant skutte dyr er uheldig. Nemnda vil løpende vurdere skadefellingskvoten på jerv ut ifra ny kunnskap om bestanden og skader.

24/11 Beredskap sommeren 2011

Medlemmene i rovviltnemnda blir stort sett i fylket i sommer. SMS-varsling fra Fylkesmannens rovvilttelefon er et godt tiltak.

Miljøvernavdelingen får nye medarbeidere. Victoria Marie Kristiansen begynner 14.juni 2011 og skal ha rovviltforvaltning som hovedfagfelt. Vebjørn Knarrum er tilsatt som ny avdelingsdirektør på Miljøvernavdelingen og begynner 15.august 2011. Miljøvernavdelingen har organisert vaktliste i forhold til rovvilttelefonen og akutte situasjoner beitesesongen 2011.

25/11 Møteplan sommer/høst 2011

Møteplanen for resten av året blir slik:

27. juni

26. august – Merk - endring fra 19.august

13.-14.oktober – planlegger å invitere til felles regionmøte om samarbeid forvaltning av jerv.

2. desember – invitere lag og foreninger og leder av Rovdata.

26/11 Eventuelt

Ingen saker

Åpen post med tilhørere etter møtet.